

N:o 53.

Toinen Saarna Helatuorstaina.

Evank. Mark. 16: 14–20.

Tämän päiväisessä evankeliumissa esitetään meille uudelleen kristityn elämä uskossa ja rakkaudessa, kuten te kaikissa evankeliumeissa aina saatte kuulla. Koska evankeliumi aina tämmöistä sisältää ja meille esittelee, täytyyhän meidänkin yhä uudestaan sitä saarnata ja käsitellä. Kristus sanoo opetuslapsilensa: **Menkäätkä kaikkeen maailmaan ja saarnatkaat evankeliumia kaikille luoduille. Joka uskoo ja kastetaan se tulee autuaaksi.** Me tahdomme tätä lausetta kohta kohdalta tarkastella.

Aluksi soimaa hän opetuslastensa epäuskoa ja sydämen kovuutta nuhdellen heitä siitä ja osoittaen heille heidän puutteitansa. Kuitenkaan ei hän heitä hylkää eikä kohtele heitä aivan ankarasti, vaan nuhtelee, aivan kuin me jollekulle sanoisimme: etkös häpeä, kun julkeat semmoista tehdä. Tällä tavalla herätämme me nuhdeltavassa itsensä tuntemusta ja häpeäntuntoa, jotta hän luopuisi pahoista hankkeistaan tai töistään, ja näin menetellen emme kuitenkaan häntä hylkää emmekä lakkaa osoittamasta rakkautta hänelle.

Epäusko, josta Herra nuhtelee opetuslapsiaan, ei olekkaan mikään vähäinen asia, sillä se on suurin synneistä, joita voidaan mainita. Hän selittää heille epäuskon syyn sanoessaan heidän sydämensä kovettuneen, kuitenkin menettelee hän heidän kanssaan lempeästi ja sävyisästi. Tämä kaikki on tapahtunut meille lohduitukseksi, ettemme joutuisi epätoivoon, vaikka uskomme vielä olisikin puutteellinen, vaikka epäilisimme, kompastelisimme ja lankeisimme, vaan että nousisimme jälleen ylös, vahvistaisimme uskomme, ylentäisimme sy-

dämemme Jumalan puoleen lujalla ja vahvalla luottamuksella häneen, joka ei käytä ankaruutta meitä kohtaan, vaan tahtoo olla meitä kohtaan kärsivällinen ja kaikin puolin suopea. Ken Jumalan sellaisena pitää, hän saa hänen sellaiseksi tunteakin; jos hän pitää hänet armollisena Jumalana, havaitsee hän hänet sellaiseksi ja sellaisena hän osoittaakin itsensä ihmistä kohtaan. Mutta paha omatunto ja uskomaton sydän ei näin tee eikä sillä ole luottamusta Jumalaan, vaan pakenee häntä ja pitää häntä ankarana tuomarina, jommoiseksi hän saa hänet tunteakin.

Näin tulee meidänkin tehdä lähimmäisellemme. Kun me näemme hänen hairahtuvan pois uskosta, joutuvan eksesiksiin ja syntiin, ei meidän tule tukea hänen pahuuttaan eikä hänen asiaansa puollustaa, vaan nuhdella häntä ja lempeästi osoittaa hänelle vikansa; emme saa häntä vihata tai vainota emmekä lakata häntä rakkaudella kohtelemasta. Näinhän P. Paavali Galat. 6: 1 sanoo: **Rakkaat veljet, jos ihminen osaa johonkuhun vikaan tulla, niin te, jotka hengelliset olette, ojetkaat senkaltaista siveyden hengessä.** – Mutta meidän herrat: paavi, piispat, papit, munkit ja nunnat eivät voi sietää nuhteita pahoista teoistaan, sillä he väittävät ei itsestään vaan heidän alamaisissaan olevan syyn, jos ei oikein eletä; alamaisia kohtaan taas täytyy heidän puheensa mukaan olla kovin ankara ja tyly.

Sanalla sanoen: Meidän tulee huomauttaa ja nuhdella kaikkein vääryyttä ja osoittaa totuutta ja rakkautta jokaista kohtaan, olla aivan suorapuheisia eikä sallia mitään peitettävän. Eihän meistä yksikään täällä lihassa ja veressä

vaeltaissamme voi niin elää, ettei joku löytäisi meissä jotain nuhdeltavaa, minussa sitä, sinussa tuota. Näemmehän kaikki, että apostolitkin ovat mitä törkeimmin erehtyneet, vaikka kuitenkin ovat olleet kristikunnan perustuskiviä, pylväitä ja parhaita miehiä. Sitä ei kuitenkaan saa kukaan luulla, että apostolit olisivat olleet kaikin puolin epäuskoisia, sillä uskoivathan he; mitä laissa ja profeetoissa oli kirjoitettu, vaikka heidän uskossaan oli vielä paljon puutteitakin. Heillä on sekä uskoa ollut että ollut olematta, sillä he eivät ole kaikkea uskoneet, vaikka ovatkin uskoneet, että Jumala on tehnyt taivaan ja maan ja on kaikkein luontokappalten luoja. Usko on sen luontoinen, että se kasvaa kasvamistaan. Apostolit eivät niinmuodoin olleet ilman uskoa, vaan oli heillä vähän sitä. Uskon laita on sama kuin ihmisen, joka sairaana oltuaan alkaa toipumistaan toipua.

Sentähden Herra ilmaisee, missä asiassa heillä ei uskoa ollut ja mitä heiltä puuttui; he nimittäin eivät uskoneet Kristuksen ylösnousemista kuolleista. Vaikka he muun kyllä uskoivat, olivat he puutteellisia tässä kohden; sillä minustakin nähden he ovat uskoneet, että heillä oli armollinen Jumala. Mutta se ei vielä riittänyt, vaan heille oli myöskin tarpeen uskoa sen ohessa Kristus ylösnousneeksi. Sen vuoksi muistutti Herra heitä epäuskosta ja nuhtelee heitä sanoen, että vaikka he kaiken tämän olivat nähneet, eivät kuitenkaan uskoneet, joten olivat puutteellisia ylösnousemista koskevassa opinkappaleessa. Sen vuoksi sanoo Kristus heille ehtoollisella: **Jos te uskotte Jumalan päälle, niin uskokaat myös minun päälleni**, Joh. 14: 1.

Mitä nyt sitten on uskoa Kristuksen ylösnouseminen, koska se on niin tähdellinen asia, että Herra opetuslapsia sen vuoksi sanoi epäuskoisiksi ja uskottomiksi, sekä ettei siitä apua ollut, mitä muuta uskoivat? Kristuksen

ylösnousemisen uskominen ei ole muuta, kuin että uskomme Kristuksen välittäjäksemme Jumalan edessä, joka tekee meidät Isän Jumalan mielen jälkeen otollisiksi ja hurskaiksi. Sillä mitä ihmisessä on synnynnäistä ja järjen mukaista, se on pelkkää syntiä ja turmelusta, jonka kautta hän vetää Jumalan vihan päällensä. Jumala taasen on ijankaikkinen vanhurskaus ja valkeus, joka luonnostaan on synnin vihollinen. Sen vuoksi on ihmisen ja Jumalan välillä vihollisuus vallitsemassa, joten he eivät voi olla ystäviä eikä yksimielisiä keskenään.

Siitä syystä on Kristus tullut ihmiseksi, ottanut meidän syntimme ja Jumalan vihan päällensä, hukuttanut ne molemmat itsessään ja näin sovittanut meidät Isän Jumalan kanssa. Ilman tätä uskoa olemme me vihan lapsia, emme voi tehdä mitään hyvää työtä, johon Jumala mielistyisi, eikä Jumala myöskään meidän rukoustamme kuulisi, sillä Ps. 18: 42 on kirjoitettuna: **He huutavat vaan ei ole auttaja-ta; Herran tykö, muut ei hän vastaa heitä**. Vieläpä parhaimmatkin tekemme, joilla olemme luulleet ansaitsevamme Jumalalta armon, avun ja lohdutuksen, luetaan meille synniksi, kuten profeeta Ps. 109: 7 sanoo: **Hänen rukouksensa olkoon synti**. Kaikella voimallamme emme voi sovittaa Jumalata, sillä meissä ei mitään hyvää ole.

Siitä syystä on meille tarpeellista, että Kristus astuu välittäjäksemme Jumalan eteen, sovittaa meidät hänen kanssaan ja hankkii meille kaikki, mitä tarvitsemme. Kristuksen kautta täytyy meidän rukoilla Jumalalta kaikkea, mitä tarvitsemme, kuten edellisen sunnuntain evankeliumissa olette kuulleet, jossa Herra sanoo: **Mitä ikänä te anotte Isältä minun nimeeni, niin hän antaa teille**. Mitä taasen me Jumalalta saamme, se pitää meidän ottaman vastaan Kristuksen kautta, joka on tehnyt Jumalan meille armolliseksi. Onhan Kristus meidän tukemme ja kilpemme, jonka tur-

viin kätkeydymme kuten kananpojat emänsä siipein alle. Ainoastaan hänen kauttansa on rukouksemme otollinen Jumalan edessä ja tulee kuulluksi ja me saamme isän armon ja suosion. Hän se meidän synteimme edestä täyden teki, teki vihastuneesta tuomarista armollisen, laupiaan Jumalan.

Se nyt on Kristuksen ylösnousemisen uskomista kun, kuten sanottu, uskomme, että Kristus otti meidän ja koko maailman synnit niskoillensa ja Jumalan vihan vielä lisäksi, jotka hän kaikki itsessään hukutti, niin että me nyt olemme sovitettut Jumalan edessä ja tulleet kokonaan hurskaiksi. Tästä näette itsekin, kuinka vähän niitä kristittyjä on, joilla tämä usko on, joka yksin ihmisen synnistä vapauttaa ja vanhurskaaksi tekee. Eiväthän he usko Kristuksen ylösnousemisesta sitä, että Kristus näin on heidän syntinsä pois ottanut, sillä he julkeavat töittensä avulla hurskaiksi pyrkiä. Tuo juoksee luostariin, tämä rupeaa nunnaksi, tuo tekee sitä, tämä tätä päästäkseen synnistä vapaaksi, ja kuitenkin hokevat he hokemistaan uskovansa Kristuksen ylösnousemiseen kuolleista, vaikka heidän tekonsa aivan toista osoittavat.

Sentähden ovat apostolit tätä opinkohtaa ennen muita pontevasti mieleen teroittaneet ja saarnanneet. Esimerkiksi P. Paavali 1 Kor. 15: 14 sanoo: **Jollei Kristus noussut ylös, niin on teidän uskonne turha**, ja heti jälestä 17 värsyssä: **Mutta jollei Kristus ole noussut ylös, niin on teidän uskonne turha ja te olette vielä teidän synneissänne**. Mitä johdonmukaisuutta tässä on? Kuinka on toinen seuraus toisesta ja kuinka ne yhteen sopivat? Näin: Ellei Kristus olisi noussut ylös kuolleista, niin olisi synti ja kuolema hänen saaliikseen saanut, ja me taasen emme voi itseämme synneistämme pelastaa. Siitä syystä otti Kristus ne kantaakseen, jotta hän synnin, kuoleman ja helvetin jalkojensa alla tallat-

tuaan tulisi niiden herraksi. Mutta ellei hän olisi noussut ylös, ei hän olisi syntiä voittanut vaan synti hänen. Jos taasen synti olisi hänet voittanut, niin hän ei olisi noussut ylös kuolleista; ja jollei hän taasen olisi noussut kuolleista, niin hän ei olisi meitä lunastanut, vaan me olisimme vielä synneissämme.

Samoin Room. 10: 9 sanoo P. Paavali: **Jos sinä suullas tunnustat Herran Jeesuksen ja uskot sydämessäs, että Jumala on hänen kuolleista herättänyt, niin sinä tulet autuaaksi**. Tässä pitävät kaikki Vanhan ja Uuden Testamentin kirjoitukset yhtä. Nyt ei myöskään se riitä, että me uskomme Kristuksen ylösnousemisen, sillä sen uskovat kaikki jumalattomat ja itse perkelekin uskoo Jumalan kärsineen ja nousseen kuolleista, mutta meidän täytyy myöskin uskoa ylösnousemisen sisällyks ja samalla myös sen hedelmä ja hyöty. Mehän olemme sen kautta saaneet anteeksi antamuksen ja pelastuksen kaikista synneistä, sillä Kristus kuoleman läpi käydessään voitti ja jalkoihinsa tallasi synnin, kuoleman ja kaiken, mikä meitä voi vahingoittaa, joiden mahdavana Herrana hän nyt istuu Isän oikealla kädellä taivaassa. Tämä kaikki on tapahtunut meidän hyväksemme, vaan sitäpä jumalattomat eivät usko.

Te näette siis, kuinka paljon ylösnousemista koskevasta uskonkappaleesta riippuu. Ennen meiltä pikemmin saisi kaikki muut uskonkappaleet puuttua kuin tämä. Mitä siitä apua olisi, vaikka uskoisimme kaikkikin opinkohdat, esimerkiksi Kristuksen syntymisen neitseestä Maariasta, kuoleman ja hautaamisen, ellemme usko, että hän on myöskin noussut ylös? Samaa tarkoittaa Jumala Habak. 1: 5 sanoessaan: **Minä teen työn teidän aikanaan, jota ei teidän pidä uskoman, koska siitä puhutaan**.

Tässäpä onkin syy, miksi ei Paavali mitään Kristuksen työtä tai ihmetekoa ole niin

ahkerasti saarnannut ja kaikissa lähetykskirjoissaan mieliin teroittanut kuin juuri Kristuksen ylösnousemista. Vieläpä hän jättää mainitsemattakin kaikki Kristuksen työt ja ihmeet saarnaten ja opettaen meille etupäässä Kristuksen ylösnousemisen hyötyä ja merkitystä, ja mitä me sen kautta olemme saaneet, niin ettei yksikään apostoleista ole Paavalin tavalla Kristusta kuvannut. Eipä siis Kristus suotta hänestä sanonutkaan Ananialle: **Hän on minulle valittu ase kantamaan minun nimeäni pakanain ja kuningasten ja Israelin lasten eteen, sillä minä tahdon hänelle näyttää, kuinka paljon hänen pitää kärsimän minun nimeni tähden**, Ap. Tek. 9: 15, 16. Keillä siis ei tällaista uskoa ole ylösnousemisesta, heitä ei mikään hyvä työ auta, näyttäkööt he kuinka pyhiltä tahansa. Neitsyttä ei auta hänen neitsyytensä eikä puhtautensa, eikä munkkia hänen pitkät rukouksensa. Sillä tässä ei sovi töitä saarnata eikä niitä edes mainitakaan, vaan kaikki pitää Jumalalta saataman Kristuksen kautta, kuten olette kuulleet. Näinpä Daavidkin Ps. 84: 10 sanoo: **Katsele Jumala meidän kilpemme; katsele sinun voideltus kasvoja.** Tämä olkoon sanottu evankeliumin ensimmäisestä osasta. – Edelleen seuraa tekstissä:

Menkäätkä kaikkeen maailmaan ja saarnatkaat evankeliumia kaikille luoduille. Mitä heidän tuli saarnata? Ei muuta, sanoo hän, kuin juuri sitä, että minä olen noussut ylös kuolleista, voittanut synnin ja kaiken surkeuden ja ottanut ne pois. Ken tämän uskoo, se tulee autuaaksi; tämä usko yksin riittää autuuteen. Siitä syystä ei evankeliumi muuta ole kuin saarna Kristuksen ylösnousemisesta; ken sen uskoo, hän tulee autuaaksi, ken ei usko, se kadotetaan. Tässä on kaikki työt viskattu syrjään, ja tässä te näette uskon oikean luonnon ja laadun. Usko ei tahdo, nähkääs, ketään pakottaa eikä ajaa evankeliu-

miin, vaan jättää vapaan päätäntövallan. Ken uskoo, se uskoo; ken tulee, se tulee; ken jää pois, se jääköön. Näetkös nyt, että paavi erehtyy ja tekee väärin, kun julkeaa väkisin pakottaa ihmisiä uskomaan, vaikka Herra ei käskenyt opetuslapsiaan muuta tekemään kuin saarnaamaan evankeliumia. Näin ovat opetuslapset tehneetkin, saarnanneet evankeliumia ja antaneet sen sille, joka on ottaa tahtonut, mutta eivät ole sanoneet: usko, taikka minä sinun tapan.

Sanojen johdosta: **Menkäätkä kaikkeen maailmaan**, herää tässä kysymys, kuinka se lause on ymmärrettävä ja käsitettävä, koska apostolit eivät ole tulleetkaan kaikkeen maailmaan? Eihän kukaan apostoli ole tullut meidänkään luoksemme, ja myöskin on vielä meidänkin aikanamme löydetty monta saarta ja maanpaikkaa, joissa on pakanoita ja joissa ei kukaan ole saarnannut. Ja kuitenkin sanoo Raamattu: **Heidän äänensä on lähtenyt kaikkeen maailmaan**, Room: 10: 18. Vastaus: Heidän saarnansa on lähtenyt kaikkeen maailmaan, vaikkei se vielä ole kaikkialle päässyt perille. Tämä heidän menemisensä on alkanut ja jatkaa yhä kulkuansa, vaan se ei ole vielä joka paikkaan kerinnyt, se leviää leviämistään yhä avarammalle ja etäämmälle viimeiseen päivään asti. Kun tämä saarna on kaikessa maailmassa saarnattu, kuultu ja julistettu, silloin on lähetystyö täytetty ja kaikin puolin suoritettu, ja silloinpa tuleekin viimeinen päivä.

Tämän saarnan kulun käy aivan samoin kuin jos heitettäisiin kivi tyyneen veteen; se tekee aaltorenkaita eli juovia ympärilleen, jotka vyöryvät yhä edelleen sysäillen toistansa, kunnes saapuvat rantaan. Vaikka kehän keskusta tyyntyy, eivät laineet kuitenkaan pysähdy vaan kulkevat edelleen. Samoin on tämän saarnankin laita. Se on saanut alkunsa apostoleista, kulkee yhä edelleen, saarnaajat saattele-

vat sitä yhä loitommalle, maailma sitä vainoo ja ahdistelee paikasta paikkaan, muuta kuitenkin julistetaan sitä edelleen niille, jotka sitä eivät ole ennen kuulleet, vaikka se lähtöpaikalla tukautetaan ja kirotaan väärauskaisuudeksi. Sanotaanhan esimerkiksi jonkun lähettämistä sanansaattajastakin: sinne on laitettu lähetettiläs, vaikka se ei ole tullut perille määräraikkaansa, vaan on vielä matkalla; ja sanotaanhan esimerkiksi: keisarin sanansaattaja on lähtenyt Nyrnbergiin tai Turkin maalle, vaikka ei ole vielä perille saapunut. Samoin on apostolien saarnan kulku ymmärrettävä.

Mutta tässä syntyy toinen kysymys evankeliumin sanoista: **Joka uskoo, se tulee autuaaksi.** Onko usko kylliksi autuuteen ja tekeekö se yksin autuaaksi, vai pitääkö ihmisen myöskin hyviä töitä tekemän autuaaksi tulla. Tässä ovat meidän korkeasti oppineet tohtorimme tahtoneet mestaroida Pyhää Henkeä ja tehdä hänen kieltään muka selvemmäksi, ikäänkuin ei hän itse voisi kylliksi hyvin puhua. He ovat tätä alusetta kääntäneet ja vääntäneet ja sen niin viruttaneet ja vanuttaneet, ettei siinä ole enään mitään mehua eikä ydintä jäänyt. He ovat sanoneet, että uskoon kuuluu myös hyviä töitä sekä ettei usko ole kylliksi autuaiksi tulemiseemme. Se ei ole totta. Usko yksin puolestaan tekee meidät autuaiksi ilman mitään töitä, kuten tässä jumalallinen sana kuuluu; työt eivät auta ollenkaan hurskauteen eikä autuuteen. Sillä meidän täytyy jättää tämä lause sinänsä olemaan, juuri niinkuin se kuuluu ilman mitään lisäyksiä, sillä jos Pyhä Henki olisi tahtonut sen kautta jotakin muuta opettaa, olisi hän hyvästi voinut sanat ja lauseen toisin puhua, esimerkiksi tällä tavalla: Joka uskoo ja tekee hyviä töitä, hän tulee autuaaksi. Mutta hän ei ole tätä tehnyt, ja sentähden tulee meidän ja tahdommekin antaa sanojen olla sellaisinaan.

Tätä sanon sen vuoksi, että lujasti pitäisitte kiinni tämmöisistä lauseista ettekä antaisi eksyttää itseänne siitä yksinkertaisesta, oikeasta käsityksestä joka sanoista saadaan. Vaikka nimittäin sellaiset lauseet ovat Raamatussa yleisiä, että usko yksin tekee autuaaksi, ovat kuitenkin viisastelijat ja oppineet ne niin sotkeneet ja pimentäneet, särkeneet ja venyttäneet, että siten ovat riistäneet meiltä oikean ymmärryksen. Näinhän sanoo Gal. 2: 21 Paaval: **Jos vanhurskaus tulee laista, niin on Kristus hukkaan kuollut.** Se merkitsee: Jos me muulla tavalla voimme autuaaksi tulla tai autuuden saavuttaa, niin on Kristus turhaan kuollut, sillä lain kautta vanhurskaaksi tuleminen on samaa, kuin jos omilla töilläni koettaisin vanhurskaaksi tulla.

Päätös on siis: Päävanhurskaus on usko; toisaalta on taas pääpahuus epäusko; ei ole mikään synti niin suuri, että se voisi ihmisen tuomita, paitsi epäusko yksin tuomitsee kaikki ihmiset, jotka kadotetuiksi tulevat. Päinvastoin taasen usko yksin tekee autuaaksi kaikki ihmiset, sillä yksin uskolla ollaan toimimassa Jumalan kanssa; häntä emme töillä saavuta. Sillä töillä toimimme ainoastaan ihmisten kanssa, kun ihminen antaa työnsä toisten nautittavaksi, niinkuin hänkin on Kristusta hyväksenne nauttinut; mutta ne eivät tee ketään ihmistä hurskaaksi. Ne ainoastaan todistavat, että ihminen sitä ennen on jo hurskaaksi tullut uskon kautta, joka yksin sydämen puhdistaa.

Sen vuoksi tahdon kyllä myöntyä, jos he sanovat: Työt eivät tee sinua hurskaaksi, vaan osoittavat sinun hurskauttasi; tai jos he näin sanovat: Ken uskoo, se palvelee lähimmäistään, niin voin siihenkin suostua. Mutta jos he sanovat: Usko ei ole kylliksi autuuteen, vaan hyvääkin pitää tehtävän, niin sitä väärennystä voi tämä teksti yhtä vähän kärsiä kuin kirkkokaan sitä, että minä sen pylvään kukistaisin. Seuraa nyt edelleen tekstissä:

Joka uskoo ja kastetaan, se tulee autuaaksi. Jumala on aina sanansa oheen antanut jonkun ulkonaisen merkin, jotta se tekisi hänen sanansa meille yhä vahvemmaksi ja jotta meidän sydämemme siitä vahvistuisi emmekä epäilisi tai horjuisi tämän sanan suhteen. Niinpä antoi hän Noalle sateenkaaren taivaalle merkiksi siitä, että tahtoi pysyä sanassaan sekä ettei maailma enään ollut hukkuva vedenpaisumukseen, joten siis sateenkaari oli Noalle ja on meille ikäänkuin sinettinä eli takauksena. Aivan samoin kuin kirje on kirjoitettu, painetaan siihen sinetti kirjoituksen vahvistukseksi. Ja samoin kuin aatelisherroilla on omat eriväriset vaakunansa tai omituiset tunnussanansa, josta heidät tunnetaan, samoin on Jumalakin meille tehnyt ja vahvistanut sanansa merkillä ikäänkuin sinetillä, ettei meidän tarvitsisi epäillä.

Aabrahamille antoi hän ympärileikkaamisen merkiksi, että Kristus oli tuleva ja siunava maailman; samoin on hän tässäkin tehnyt, kun tuohon lupaukseensa: **Joka uskoo ja kastetaan, se tulee autuaaksi**, on ulkonaisen merkin liittänyt, nimittäin kasteen ja leivän ja viinan sakramentin. Herran Ehtoollinen on asetettu käytettäväksi etupäässä ahdistuksessa ja kuoleman hetkellä, että me sillä uskoamme vahvistaisimme ja muistuttaisimme ja huomauttaisimme Jumalata hänen lupauksestaan.

Myöskin saattaa joku uskoa, vaikka hän ei ole kastettu, sillä kaste ei ole muuta kuin ulkonainen merkki, jonka tarkoitus on muistuttaa meille Jumalan lupausta. Jos se voidaan saada, niin on hyvä ja otettakoon se, sillä ei kukaan saa sitä ylönkatsoa. Mutta jollei sitä voida saada tai se joltain kielletään, ei hän silti ole kadotettu, jos hän vaan evankeliumin uskoo. Missä nimittäin evankeliumi on, siinä on myöskin kaste ja kaikki, mitä kristitty ihminen tarvitsee. Sillä kadotusta ei tuota mikään synty, vaan epäusko yksinänsä. Sen

vuoksi sanookin Herra: **Joka ei usko, se kadotetaan.** Hän ei sano: Joka ei ole kastettu, vaan pysyy tässä kohden kasteesta ääneti, sillä kasteesta ei ole mitään hyötyä ilman uskoa, vaan se on ikäänkuin kirje, johon kyllä sinetti on pantu, mutta johon ei mitään ole kirjoitettu. Kenellä siis on tämä meidän sakramentiksi kutsumamme merkki, mutta ei uskoa, hänellä on tyhjä sinetti ja sellainen kirje, johon ei mitään ole kirjoitettu.

Tästä näette myöskin, mikä apostolien tehtävä on, joita kaikkien piispojen ja itseään hengellisiksi sanovien tulee seurata, sillä he kerskaavat tulleen heidän sijaisikseen, nimittäin evankeliumia saarnaamaan. Näinhän sanoo Herra tässä: **Menkäätkä kaikkeen maailmaan ja saarnatkaat evankeliumia.** Ken siis ei evankeliumia saarnaa, älköön häntä kuultako. Mutta meidän paavilaisemme ovatkin vedonneet sanoihin Luukk. 10: 16: **Joka teitä kuulee, se minua kuulee.** Tästä lauseesta on sitten tehty paaville miekka, jolla hän on koko maailman alamaisekseen saattanut, eikä ole ollut ketään, joka tämän lauseen olisi oikein selittänyt niin, että heitä on kuultava, jos he oikein saarnaavat evankeliumia. Paneehan Herra tässä opetuslastensa suuhun evankeliumin, oman sanansa. Siis on ainoastaan Kristusta kuultava, sillä apostolit ovat ainoastaan tämän Kristuksen opin sanansaattajia ja välikkappaleita. Näin ovat taasenkin tässä saaneet paavi, piispat, munkit ja messupapit kirouksensa; samoin kaikki, jotka jotain muuta saarnaavat vaan eivät evankeliumia.

Mutta mitä tuo on, kun Herra sanoo: **Saarnatkaat evankeliumia kaikille luoduille?** Pitääkö minun myöskin puille ja kiville, vuorille ja vesille saarnata? Mitä se hyödyttää? P. Gregorius on tästä tekstistä kirjoittanut ja sanoo kaikilla luoduilla tarkoitettavan ihmistä, jossa muka kaikkein luotujen kanssa on jotain yhteistä, ymmärrystä samoin

kuin enkeleillä, tuntoa kuin eläimillä, kasvaa samoin kuin puutkin. Mutta tekstille ei saa väkivaltaa tehdä eikä sanoja vääntää, sillä se on sen luontoa ja sisällystä vastaan. Sillä sen tarkoitus on se, että evankeliumin pitää olla yleinen julkinen saarna jokaiselle, ei sitä tule julistaa missään loukossa, vaan vapaasti saarnata kaikissa paikoissa, kuten myöskin Ps. 19: 4, 5 on kirjoitettuna: **Ei ole kieltä eikä puhetta, kussa ei heidän äänensä kuulu. Heidän nuoransa käy ulos kaikkiin maihin ja heidän puheensa maailman ääreen asti.**

Sen alku ja lähtö on tapahtunut apostolien kautta, mutta ei se vielä ole kulkuansa lopettanut eikä matkansa perille päässyt, sillä en tiedä, onko vielä edes koko Saksan maahan Jumalan sanaa kuullut. Paavin sanaa kyllä olemme kuulleet, se on totta.

Herra sanoo sen vuoksi tässä apostoleille: **Menkäätkä kaikkeen maailmaan ja saarnatkaat evankeliumia kaikille luoduille,** että jokainen tulisi oppimaan ja tuntemaan tämän evankeliumin, että kivet ja puutkin voisivat sen kuulla, jos niillä olisi korvat, ja todistaa meistä, että olemme evankeliumia kuulleet, ja että hongatkin voisivat sanoa: minä olen kuullut, että sinulle on saarnattu evankeliumia. Näin yleisesti ja julkisesti pitää sitä käsitettävän ja saarnattaman eikä keneltäkään peitettävän, kunnes se saapuu maailman ääreen, kuten psalmissa sanotaan. Näinpä on se nyt tullut meidänkin luoksemme, jotka oleskelemme äärimmäisinä maailmassa, sillä meri on sangen lähellämme. Sitä tarkoittaa Paavalikin, kun Efes. 4: 11, 12, 13 sanoo: **Ja hän on pannut muutamat apostoleiksi, muutamat profetoiksi, muutamat evankelistoiksi, muutamat paimeniksi ja opettajiksi, pyhän täydellisyyteen, palveluksen työhön ja Kristuksen ruumiin rakennukseen, siihen asti kuin me kaikki tulemme uskon ja Jumalan Pojan tuntemisen yhteydessä täy-**

deksi mieheksi. – Edelleen seuraa tekstissä merkeistä, jotka usko vaikuttaa; evankelista luettelee niitä viisi toisensa jälkeen sanoen:

Mutta nämä ovat ne merkit, jotka niitä seuraavat, kuin uskovat: Minun nimeni kautta pitää heidän perkeleen ajaman ulos, uusilla kielillä puhuman, käärmeet ajaman pois, ja jos he jotakin myrkkyä juovat, niin ei heille mitään vahingoita; sairasten päälle pitää heidän kätensä paneman, ja ne paranevat. Kuinkas nyt teemme säilyttääksemme totena tuon lauseen, että ken uskoo, hänellä on myöskin valta ja voima tehdä tällaisia merkkejä? Sanoohan Herra, että nämä merkit tulevat heitä kaikkia seuraamaan. Mehän tiedämme, etteivät apostolit ole kaikkia näitä merkkejä tehneet, sillä me emme lue kenestäkään muusta kuin ainoastaan evankelista Johanneksesta, joka olisi myrkkyä juonut ja niin edelleen. Jos tuo lause pitää paikkansa, niin harvat heistä pelastuivat ja harvat tulivat pyhiksi taivaaseen, sillä eivät he jokainen ole kaikkia tässä mainituita merkkiä tehneet, vaikka tosin kukin heistä muutamia niistä on tehnyt ja kussakin muutamia on toteen käynyt.

Muutamat ovat koettaneet selittää näitä merkkejä hengellisesti säilyttääksensä pyhien kunnian, mutta ei sovi sanoille väkivaltaa tehdä, sillä sellaista ymmärrystä ne eivät sisällä, eikä ne sellaista selitystä kärsi. Jos näin ruvetaan raamattua selittelemään, tehdään se horjuvaksi ja epävakaksi.

Toiset ovat asian selittäneet siten, että vaikka näitä merkkejä ei jokaisella olekaan eikä joka mies niitä tee, niin ovat ne kuitenkin olemassa koko seurakunnalle, kristittyjen joukolle kokonaisuudessaan annettuna, niin että toinen voisi ajaa ulos perkeleitä, toinen parantaa sairaita, ja niin edelleen. Sen vuoksi he sanovat, että nämä merkit ovat Hengen ilmauksia, niin että missä merkkejä on, siinä on

myöskin kristillinen seurakunta, ja päinvas-toin.

Mutta nämä sanat eivät puhu seurakun-nasta, vaan jokaisesta erikseen, niin että aja-tus on tämä: Jos joku ihminen on uskovainen kristitty, niin on hänellä valta tehdä noita merkkejä ja ne seuraavat häntä, kuten Kristus Joh. 14: 12 sanoo: **Totisesti, totisesti sanon minä teille: joka uskoo minun päälleni, ne työt, kuin minä teen, hän on myös tekevä, ja suurempia, kuin ne ovat, on hän tekevä.** Onhan kristityllä ihmisellä sama valta kuin Kristuksella, kuuluu hänen seurakuntaansa ja omistaa yhtäläisen oikeuden hänen kanssaan. Herra onkin hänelle antanut vallan, kuten Matt. 10: 8 luetaan, ajaa ulos perkeleitä ja pa-rantaa kaikkia tauteja. Myöskin Ps. 91: 13 kirjoitettuna: **Sinä käyt jalopeuran ja kyy-käärmeen päällä ja tallaat nuoren jalopeu-ran ja lohikäärmeen.**

Mehän luemmekin, että noin on tapahtu-nut. Oli nimittäin kerran pyhä isä erämaassa, joka käärmeen tavattuaan otti sen molempiin käsiinsä ja repäisi keskeltä poikki. Hän ei ol-lut asiasta milläänkään, vaan sanoi: Kas, kuinka hyvä on puhdas viaton omatunto. Jos siis joku on kristitty, hänellä on myöskin val-ta tehdä tällaisia merkkejä tarpeen vaatiessa. Mutta älköön kuitenkaan kukaan rohjetko nii-tä yrittää, ellei tarve eikä hätä pakota. Eivät-hän opetuslapsetkaan ole niitä aina harjoitta-neet, vaan ovat niillä ainoastaan todistaneet Jumalan sanan ja vahvistaneet sen tämmöisil-lä ihmetöillä, kuten tekstissä edelleen sano-taankin: **Mutta he menit ja saarnasit joka paikassa, ja Herra vaikutti heidän kans-sansa ja vahvisti sanan seuraavaisten merkkein kautta.**

Muuta koska evankeliumi nyt on levitetty ja kaiken maailman tiedoksi tullut, niin ei ole tarpeellista merkkejä tehdä, kuten apostolien aikana. Mutta jos tarve vaatisi ja evankeliu-

mia hätyytettäisiin ja ahdistettaisiin, niin täy-tyisi meidän totisesti turvautua merkkien te-koon, ennenkuin antaisimme evankeliumia häväistä ja sortaa. Mutta toivoakseni ne eivät käy tarpeellisiksi eikä niin pitkälle mennä. Ei myöskään minun tarvitse ensinkään uusilla kielillä puhua, koska kaikki voivat minua hy-vin käsittää ja ymmärtää. Mutta jos Jumala lä-hettäisi minut jonnekin, jossa ei kieltäni tun-nettaisi, niin hän varmaankin antaisi minulle sellaisen kielen, jolla tulisin ymmärretyksi.

Älköön siis kukaan rohjetko ilman hädän pakkoa tehdä ihmetöitä. Luemmehan me esi-isäin lapsista, että he kerran toivat joukon käärmeitä manttelinsa helmassa ja pudottivat ne vanhempainsa eteen. Vanhemmat rankaisi-vat heitä senvuoksi, koska he olivat tarpeetto-masti kiusanneet Jumalata. Samoin luemme myöskin monista uskovaisten merkeistä. Ta-pahtui nimittäin kerran, että muuan pyhä isä sai äkkivarmasta basiliskuksen käteensä, jo-ka katsoi häneen. Silloin sanoi isä: Oi Herra, joko minun tai tämän käärmeen täytyy kuolla. Basiliskus nimittäin tappaa pelkällä katseel-laan. Silloin halkesi paikalla basiliskus pienik-si kappaleiksi.

Mutta että muutamat rohkenevat tehdä merkkejä ilman pakkoakin, kun esimerkiksi muutamat perkeleitä ulos manaavat, niin en tiedä, mitä siihen sanoa. Sen vaan tiedän, että se on vaarallista. Perkele suostuukin kernaasti ulosajettavaksi, mutta ei hän menollaan täyttä totta tarkoita, vaan ainoastaan sitä, että hän vahvistaisi heidän harhaluulonsa; ainakaan en minä tahtoisi sitä uskoa. Meillä on useita esi-merkkejä meidänkin ajaltamme, joista tiedän useita, jotka ovat tapahtuneet ei kauvan sitten.

Oli kerran lukkari, joka pyysi perkeleen opettamaan itselleen alkemiaa, se on: taitoa erottaa kultaa hiekasta ja tehdä muista metal-leista kultaa. Perkele sanoi hänelle tulevansa yhdennellätoista tunnilla hänen luokseen, jol-

loin hänellä piti messupuku ja messukasukka yllään. Katsokaas, tuollaisia kujeita perkeleellä on, aivan kuin hän mitään messukasukoista välittäisi. Lukkari meni kotiinsa, pani ajan tarkoin mieleensä ja veti kello yksitoista messukasukan ylleen. Perkele tuli ja koputti. Lukkari peljästy ja kysyi, kuka siellä oli. Perkele sanoi, että hänen piti heti tulla kirkkoherran luokse ja lähteä sakramentin kanssa liikkeelle. Lukkari heitti messukasukan pois ja kiiti ulos, mutta ei löytänyt ketään. Perkele teki saman toistamiseen vaatien lukkaria lähtemään ulos. Kolmannella kerralla tuli hän ja

sanoi, että kirkkoherra odottaa häntä maltittomasti ja että hänen pitäisi vitkastelematta lähteä. Lukkari lähti ulos, näin kului tunti eikä lukkarilla ollut messukasukkaa yllä. Silloin vasta lukkari huomasi, että se oli ollut perkele, ja tahtoi kiireesti rientää takaisin kotiinsa pukeutuakseen messukasukkaan. Mutta perkele ei hänelle sitä sallinut vaan sanoi: Ei, hyvä ystävä, aika on kulunut. Hän tarttui lukkariin, jolta väänsi niskat nurin ja heitti pellolle. Näin perkele koettelee ja tyydyttää himoaan. Olkoon tässä kylliksi tästä evankeliumista. Amen.